

Από το λατινικό

aperio =ανοίγω, γιατί τότε ανοίγουν-ανθίζουν τα λουλούδια. Είναι ο 4ος μήνας του Γρηγοριανού (νέου) και του Ιουλιανού (παλαιού) ημερολόγιου και ο 2ος του ρωμαϊκού, κοινώς Απρίλης. Ήταν αφιερωμένος στην Αφροδίτη. Θεωρείται ο μήνας της άνοιξης. Τότε οι βοσκοί αφήνουν τα χειμαδιά και ανεβαίνουν στα βουνά. Οι βροχές του θεωρούνται ευεργετικές. Μερικά παρατσούκλια του είναι: Γρίλλης (=γκρινιάρης), Τίναχτοκοφινίδης (τίναζαν τα κοφίνια, δηλ. τέλειωναν οι προμήθειες), Αηγιωργίτης ή Αηγιωργάτης, Λαμπριάτης και Τριανταφυλλάς.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ:

Σπέρνουν ρεβίθια, φασόλια, κεχρί, καλαμπόκι, τεύτλα (από τα οποία παράγεται η ζάχαρη), πατάτες, βαμβάκι και καπνά (ανάλογα βέβαια την περιοχή).

Θειαφίζουν τα αμπέλια.

: Κούρεμα προβάτων

ΕΘΙΜΑ-ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ:

«ΠΡΩΤΑΠΡΙΛΙΑ». Αρχαίο έθιμο της δύσης, που ήρθε στην Ελλάδα την εποχή των Σταυροφοριών, από τη Γαλλία. Κατά το έθιμο αυτό συνηθίζουμε να λέμε μικρά αθώα ψέματα, για να πειράξουμε τους φίλους μας με σκοπό το γέλιο.

Στη Σύμη τον Απρίλη ανάβουν φωτιές και πηδώντας λένε: «Έξω ψύλλοι και κοριοί και μεγάλοι ποντικοί». Στη Θράκη το πρωταπριλιάτικο νερό της βροχής θεωρείται ευεργετικό για τις «θερμές» (πυρετούς). Στη Κύπρο δεν απλώνουν ρούχα την 1η Πέμπτη του Απρίλη («πρωτόπεφτο»), ούτε βγάζουν έξω από το σπίτι εργαλεία, γιατί καταστρέφεται η καλή τύχη του σπιτιού, «αναθεμελιώνεται». Την ημέρα αυτή δεν κάνει να σκάψει κάποιος, γιατί «σκάφτει το λάκκο του».

«ΑΝΑΠΙΑΣΜΑ». Τη Μ. Τετάρτη, οι νοικοκυρές ανάπιαναν (=ανανέωναν) το προζύμι για το ζύμωμα του ψωμιού όλης της χρονιάς.

ΒΑΨΙΜΟ ΑΒΓΩΝ. Το έθιμο αυτό το πήραμε μάλλον από τους Εβραίους, αφού κι αυτοί γιορτάζοντας το δικό τους Πάσχα, έκαναν κάτι αντίστοιχο. Τη Μ. Πέμπτη το πρωί, οι γυναίκες έβαφαν τα αβγά κόκκινα (στις περισσότερες περιοχές, γι' αυτό κι ο λαός μας την ονομάζει Κόκκινη Πέμπτη ή Κοκκινοπέφτη), ή πολύχρωμα. Για το κόκκινο χρώμα δίνουν διάφορες εξηγήσεις. Άλλοι λένε ότι θυμίζει το αίμα του Χριστού, άλλοι λένε ότι είναι το χρώμα της χαράς κι άλλοι διηγούνται ότι όταν αναστήθηκε ο Χριστός, η πρώτη που τον είδε, ήταν η Μαρία η Μαγδαληνή. Έτρεξε να το αναγγείλει στους μαθητές του. Την ώρα εκείνη συνάντησε μια γνωστή της γυναίκα που γύριζε από το κοτέτσι, κρατώντας στην ποδιά της αβγά.

-Πού τρέχεις έτσι; Τη ρώτησε η γυναίκα.

-Τρέχω να πω στους μαθητές του Κυρίου, πως εκείνος αναστήθηκε, απάντησε η Μαγδαληνή.

-Δεν το πιστεύω. Θα το πιστέψω μόνο όταν αυτά τα αβγά που μάζεψα, γίνουν κόκκινα.

Το πρώτο που έβαφαν, είχε ξεχωριστεί σημασία για τη νοικοκυρά. Το ονόμαζαν «το αβγό της Παναγιάς» και το έβαζαν στο εικονοστάσι. Το παλιό, που είχαν κρατήσει από την προηγούμενη χρονιά (λένε μάλιστα ότι αυτό το αυγό δεν χάλαγε), το πέταγαν στο ποτάμι. Κάποτε το κράταγαν 7 χρόνια, μέχρι ο κρόκος του να γίνει σαν κεχριμπάρι και το είχαν σαν φυλακτό για τις έγκυες. Αυτό το αβγό το έλεγαν Κρατητήρα.

Σε πολλά μέρη της Ελλάδας, οι νοικοκυρές, ανάλογα με τον αριθμό των μελών της οικογένειας, τοποθετούσαν σ' ένα κουτάκι τόσα αβγά και τα πήγαιναν στην εκκλησία το απόγευμα της Μ. Πέμπτης, για να πάρουν τη «θεία χάρη» από τα 12 ευαγγέλια που διαβάζονται εκείνο το βράδυ. Αυτά τα αβγά τα έλεγαν «ευαγγελισμένα» και τα άφηναν στην εκκλησία μέχρι το βράδυ του Μ. Σαββάτου, οπότε και τα έφερναν ξανά στο σπίτι τους. Τα τσόφλια των «ευαγγελισμένων»

αβγών τα έριχναν στα χωράφια, στις ρίζες των δέντρων κι έλεγαν την ευχή: «να πιάσουν όλα τα φυτέματα».

Στην Κορώνη, τα Μεγαλοπεφτιάτικα αβγά τα φυλάνε και τα έτρωγαν όταν τους πονούσε ο λαιμός τους.

Στην Ύδρα, την βαφή των κόκκινων αβγών δεν τη έχυναν, γιατί πίστευαν πως έτσι δεν έδιωχναν την καλή τύχη των κοριτσιών τους.

Από το βράδυ της Ανάστασης κι ύστερα, οι πιστοί τσουγκρίζουν τα κόκκινα αυγά, από εκδήλωση χαράς, ευχόμενοι: «Χριστός Ανέστη», κι αντεύχονται «Αληθώς Ανέστη».

Στην ΚΕΡΚΥΡΑ, το πρωί του Μ. Σαββάτου, μετά την περιφορά του σκηνώματος του Αγ. Σπυρίδωνα, στους δρόμους της πόλης, στις 11.00 ακριβώς, οι κάτοικοι πετούν απ' τα παράθυρά τους τις μπότιδες (πήλινα σκεύη). Ο θόρυβος που προκαλείται, δίνει το σύνθημα της πρώτης Ανάστασης. Κάτι ανάλογο γίνεται και στη Λευκάδα με το έθιμο «Το κομμάτι», όπως το αποκαλούν οι ντόπιοι.

Στο ΛΕΩΝΙΔΙΟ, τη νύχτα της Ανάστασης, μόλις ακουστεί το «Χριστός Ανέστη», ο ουρανός γεμίζει από εκατοντάδες αυτοσχέδια αερόστατα, που κατασκευάζουν οι κάτοικοι μόνοι τους, από κόκκινο χαρτί, σύρμα, καλάμι και στουπί. Επίσης οι «αφανοί», δηλ. μεγάλες φωτιές, που καίνε τον Ιούδα, συμπληρώνουν την ατμόσφαιρα.

«ΡΟΥΚΕΤΟΠΟΛΕΜΟΣ». Έθιμο από τα χρόνια της τουρκοκρατίας στο Βροντάδο της Χίου. Από παλιά στο χωριό αυτό, ανάμεσα στις εκκλησίες του Αγίου Μάρκου και την Παναγία Ερυθεανή υπήρχε ένας ανταγωνισμός, με την καλή βέβαια έννοια. Αυτή την αγάπη τους, οι ενορίτες των 2 αυτών εκκλησιών, την εκδηλώνουν το βράδυ της Ανάστασης, με ρουκέτες προσπαθώντας να «κανέψουν» (να στοχεύσουν) ο ένας την εκκλησία του άλλου. Στις 12 τα μεσάνυχτα που θα σημάνουν οι καμπάνες, οι ρουκέτες θα σχίσουν τον ουρανό, σκορπώντας τη μυρωδιά του καπνού με τους χαρακτηριστικούς ήχους της απογείωσής τους. Και όταν τελειώνει ο πόλεμος, χωρίς νικητές και χαμένους, τσουγκρίζουν τα αυγά της «αγάπης» και αρχίζει το γλέντι.

«ΛΑΜΠΡΟΚΕΡΙΑ». Σε πολλά χωριά, οι κάτοικοι έχουν έθιμο να πλάθουν μόνοι τους τα λαμπριάτικα κεριά, δηλ. τις λαμπάδες της Λαμπρής, από αγνό κερί. Τη λαμπάδα που ανάβουν το βράδυ της Ανάστασης, τη φέρνουν άσβηστη στο σπίτι τους, «για το καλό» και ανάβουν μ' αυτήν το καντίλι, σχηματίζουν δε με τη κάπνα της ένα σταυρό στο πάνω μέρος της εξώπορτας του σπιτιού.

ΚΟΥΛΟΥΡΙΑ & ΨΩΜΙΑ ΛΑΜΠΡΗΣ. Τις φτιάχνουν τη Μεγάλη Εβδομάδα. Τις ζυμώνουν με διάφορα μυρωδικά, προσθέτουν μαστίχα, γλυκάνισο, ζουμί από βρασμένα δαφνόφυλλα & τις στολίζουν με αμύγδαλα, σουσάμι και στολίδια φτιαγμένα με το ζυμαρί. Τις πλάθουν στρογγυλές ή μακρουλές και στη μέση τοποθετούν ένα κόκκινο αυγό.

ΛΑΜΠΡΙΑΤΗΣ ή ΠΑΣΧΑΤΗΣ. Είναι το σουβλιστό (κυρίως) αρνί που προορίζεται για το πασχαλινό τραπέζι. Σφάζεται το Μ. Σάββατο. Έπρεπε να είναι άσπρο, αρτιμελές, γερό και στολιζόταν με κόκκινη κορδέλα, για να ξεχωρίζει από τα άλλα. Με το αίμα του σταυρωνόταν τα μέτωπα των παιδιών και το ανώφλι της πόρτας για το καλό και την υγεία.

«Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ» (Αράχοβα). Την ημέρα του Αγίου Γεωργίου, οι γέροντες, μετά τη θεία λειτουργία, πηγαίνουν σ' έναν απότομο ανήφορο γεμάτο κροκάλες και παραβγαίνουν κι όποιος νικήσει παίρνει ένα αρνί. Μετά τον αγώνα γίνεται χορός και κατόπιν βγάζουν την εικόνα, αφού ακουστούν κανονιές.

ΓΙΟΡΤΕΣ:

ΣΑΒΒΑΤΟ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ (Η ανάσταση του «φίλου» του Χριστού). Συμβολίζει το φως της ανάστασης και τη σκιά της ανθρώπινης μοίρας. Ο Λαζαρίτικος παιδικός αγερμός: Μικρά κορίτσια (σε άλλες περιοχές και μεγάλες γυναίκες), οι ΛΑΖΑΡΙΝΕΣ, το Σάββατο του Λαζάρου, γυρνούν από σπίτι σε σπίτι, με μια κούκλα (πάνω σε 2 ξύλα που τα δένουν σταυρωτά με λογίων-λογίων κουρέλια, σχηματίζουν μια μεγάλη κούκλα με τα χέρια τεντωμένα στα πλάγια, ύστερα τη ντύνουν μετά μ' ένα μωρουδίστικο φορεματάκι κι από πάνω της ρίχνουν ένα όμορφο χρωματιστό κεφαλομάντηλο) στο χέρι & ένα ανθοστόλιστο καλαθάκι, φέρνοντας την είδηση της ανάστασης του Λάζαρου, τραγουδώντας:

Ξύπνα Λάζαρη κι μην κοιμάσι, τώρα μέρα σου, τώρα χαρά σου,
τώρα που 'ρθαμι στην αφεντιά σου.

Τα κουτάκια σας αβγά γιννούνι κι οι φωλίτσες σας δεν τα χουρούνι
δόσι μας κι μας να τα χαρούμι.

Δόμ' αφέντη μου λίγον νεράκι πούν' τα χ'λάκια μου πικρό φαρμάκι.

Στη ΧΙΟ:

Ήρθεν ο Λάζαρος, ήρθαν τα Βάγια

ήρθε κι η Κυριακή που τρων' τα ψάρια.

Βάγια-Βάγια των Βαγιών (ρεφρέν) τρώνε ψάρι και κολιό
και την άλλη Κυριακή τρων' το κόκκινο αβγό.

Εις την πόλη Βηθανία κλαίει η Μάρθα κι η Μαρία

Μάρθα κλαίει τον αδελφό της, τον γλυκό τον καρδιακό της.

-Λάζαρέ μου ίντα είδες, εις τον Άδη που επήγες;

-Είδα πόνους, είδα τρόμους, είδα βάσανα και πόνους.

Δώστε μου λίγο νεράκι, να ξεπλύνω το φαρμάκι

της καρδιάς μου των χειλέων και μη με ρωτάτε πλέον.

Το αυγουλάκι στο καλαθάκι και το φραγκάκι μες στο τσεπάκι.

Και του χρόνου και να ζείτε, την Ανάσταση να δείτε.

Σαν φιλοδώρημα τυπικό, μάζευαν στο καλαθάκι άβαφα αβγά (ή και χρήματα) για να τα βάψουν τη Μ. Πέμπτη.

Στην ΚΡΗΤΗ, Τα παιδιά γυρίζουν από σπίτι σε σπίτι, κρατώντας ένα σταυρό που έχουν φτιάξει από καλάμια και τον έχουν στολίσει με λεμονανθούς και «μαχαιρίδες» (αγριόχορτα, με κόκκινο λουλούδι) και λένε τον «Λάζαρο».

Στη ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ, ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ και ΘΡΑΚΗ, γυρίζουν μόνο κορίτσια. Ένα απ' αυτά κρατά ένα κόπανο (μ' αυτό κοπανίζουν τα ρούχα της μπουγάδας), τυλιγμένο με χρωματιστά υφάσματα, σαν να είναι μωρό, και τραγουδούν το Λάζαρο.

Σε ορισμένα ΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ (Σκύρος, Χίος), τα παιδιά φτιάχνουν το Λάζαρο με μια κουτάλα, ενώ δένουν ένα ξύλο σταυρωτά πάνω στην κουτάλα, πως είναι δήθεν τα χέρια. Ντύνουν την κουτάλα με ρουχαλάκια μωρού, τη στολίζουν με λουλούδια και την περιφέρουν από σπίτι σε σπίτι. Το ένα παιδί της παρέας κουνάει την κούκλα, το «Λάζαρο», ανάλογα με το ρυθμό του τραγουδιού. Ένα άλλο παιδί κρατάει ένα καλαθάκι, όπου οι νοικοκυρές βάζουν μέσα τα φιλέματα. Αυτά μπορεί να είναι αβγά, κουλούρια ή και χρήματα.

ΜΕΓΑΛΗ ΒΔΟΜΑΔΑ. Το πένθος της Χριστιανοσύνης.

ΤΟ ΜΟΙΡΟΛΟΓΙ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ: Σε πολλά μέρη της πατρίδας μας τραγουδούν την ημέρα της Μ. Παρασκευής, την ώρα που στολίζουν τον επιτάφιο, αυτό το μοιρολόγι:

Σήμερα μαύρος ουρανός, σήμερα μαύρη μέρα
σήμερα εσταυρώσανε των πάντων βασιλέα.

Οι φθονεροί αρχιερείς και γραμματείς οι πρώτοι
χρήματα έταζαν πολλά για να 'βρουν τον προδότη.

Ως ήταν πρόπον και τιμή δώρα να ετοιμάσουν
συμβούλιον εποίησαν, Αυτόν δια να πιάσουν.

Με δολερόν συμβούλιον, έστησαν την παγίδα
και έπιασαν τον δολερόν Απόστολον Ιούδαν.

Σημαίνει η γης σημαίν' ο θεός, σημαίνουν τα ουράνια
σημαίνει κι Αγια Σοφιά, με τσ' δικουχτώ καμπάνες.

Β' ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ

Τώρα είν' Αγιά Σαρακοστή, τώρα είν' Άγιες ημέρες
που λειτουργούν οι εκκλησιές και ψέλνουν οι παπάδες.

Άκου βροντές και αστραπές και ταραχές μεγάλες
Βγαίνει να δει στην πόρτα της, να δει στη γειτονιά της.

Βλέπει τον ουρανό θαμπό και τ' άστρα βουρκωμένα

Και το φεγγάρι το λαμπρό στο αίμα βουτηγμένο

Βλέπει τον Γιάννη κ' έρχεται δαρμένος και κλαμένος:

«Τι έχεις Γιάννη μου και κλαις κι είσαι βουρκωμένος;»

«Δεν έχω στόμα να στο πω, μιλιά να σου μιλήσω

μήτε καρδιά μου το κρατά, να στο μολογήσω»

-Τον δάσκαλό μου πιάσανε οι άνομοι Εβραίοι

οι άνομοι και τα σκυλιά κι οι τρισκαταραμένοι
Σαν τ' άκουσε η Δέσποινα, πέφτει, λιποθυμάει
Τρία σταμνιά ροδόνηρο, τρία σταμνάκια μόσχο
Και τρία σταμνιά ανθόνερο, ως να τη συνεφέρει κι αυτά τα λόγια λέει:
«Να 'ρθει η Μάρθα κι η Μαρία και του Προδρόμου η μάνα
να πάρουμε όλες το στρατί, νάμαστε τρεις αντάμα»
Παίρνουνε το στρατί-στρατί, στρατί το μονοπάτι
Και το στρατί τους έβγαλε, στ' ατσίγγανου τη μάνα
«Ωρα καλή σου ατσίγγανε, τι είν' αυτά που κάνεις;»
«Καρφιά μου παραγγείλανε, οι φίλοι μου οι Εβραίοι
τέσσερα παραγγείλανε κι εγώ τα κάνω πέντε
τα δυο του, δυο του γόνατα, τα δυο του, δυο του χέρια
το πέμπτο το φαρμακερό να μπει μεσ' τη καρδιά του
να τρέξει αίμα και νερό, να λιγωθεί η καρδιά του»
Σαν τ' άκουσε η Δέσποινα, πέφτει λιγοθυμάει
Κι όταν τη συνεφέρανε, αυτόν τον λόγο λέει:
«Ανάθεμά σε ατσίγγανε εσύ και τα παιδιά σου
εσύ και η φαμίλια σου κι όλα τα γονικά σου
ανάθεμά σε ατσίγγανε χαίρι να μην κάνεις
ούτε ψωμί στο ράφι σου ποτέ να αποτάξεις»
Παίρνουν το στρατί-στρατί, στρατί το μονοπάτι
Και το στρατί τους έβγαλε μπρος του Πιλάτ' την πόρτα
Βλέπουν την πόρτα σφαιλιστή και τα κλειδιά παρμένα
Και τα ψηλά παράθυρα σφιχτά, μανταλωμένα
Άνοιξε η πόρτα του ληστού κι η πόρτα του Πιλάτου
Κι η πόρτα από το φόβο της ανοίγει μοναχή της
Βλέπει δεξιά, βλέπει ζερβά, κανέναν δεν γνωρίζει
Βλέπει και ξαναδεύτερα, βλέπει τον Άγιο Γιάννη
«Άγιε μου Γιάννη Πρόδρομε και βαφτιστή του γιου μου
εμένα είναι ο γιόκας μου και σένα δάσκαλός σου»
«Δεν έχω στόμα να στο πω, μιλιά να σου μιλήσω
μήτε η καρδιά μου το βαστά, να στο ομολογήσω.
Βλέπεις Εκείνον τον γυμνό, τον παραπονεμένο;
Οπού φορεί στη κεφαλή τ' ακάνθινο στεφάνι;
Εκείνος ειν' ο γιόκας σου και μένα δάσκαλός μου»
Πάει κοντά η Παναγιά και Τον επροσκυνάει
«Κατέβα γιε μου χαμηλά, να σε γλυκοφιλήσω
να βγάλω τη χρυσή ποδιά, το αίμα να σκουπίσω»
«Άντε μάνα στο σπίτι μας και διάφορο δεν έχεις

και το Μεγάλο Σάββατο κάτσε να μ' απαντέχεις
βάλε κρασί στον μαστραπά κι αφράτο παξιμάδι
να φαν οι μάνες για παιδιά και τα παιδιά για μάνες
να φάνε κι οι καλόπαντρες για τους καλούς τους άντρες.

Πήραν το στρατί-στρατί, στρατί το μονοπάτι
και το στρατί τους έβγαλε στην Παναγιάς την πόρτα
βάζει κρασί στο μαστραπά, αφράτο παξιμάδι
και φάγαν μάνες για παιδιά και τα παιδιά για μάνες
φάγαν κι οι καλόπαντρες, για τους καλούς τους άντρες
Περνά κι η Άγια Καλή και το χαμογελάει

«Ποιος είδε γιο εις το σταυρό και μάνα στο τραπέζι;»

«Α, να χαθείς, Άγια Καλή, ποτέ να μην γιορτάζεις
ποτέ να μη βρεθεί κανείς, κεράκι να σ' ανάβει»

Όποιος τ' ακούει σώνεται κι όποιος το λέει αγιάζει

Κι όποιος το καλοαφουγκράζεται, παράδεισο θα λάβει.

ΠΑΣΧΑ (ΛΑΜΠΡΗ-ΠΑΣΧΑΛΙΑ). Η κορύφωση του ανοιξιάτικου, αναγεννητικού, λατρευτικού κύκλου, η ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΣ, ΝΙΑ ΒΔΟΜΑΔΑ, ΑΣΠΡΟΒΔΟΜΑΔΟ, ΛΑΜΠΡΟΣΚΟΛΑ. Είναι η εβδομάδα μετά το Πάσχα. Γιορτές & εκδηλώσεις (Θαύμα δρακοντοκτονίας) για τον Άγιο Γεώργιο (ιδιαίτερα αγαπητός στους αγροτοποιμένες & στους νησιώτες), πομπικές περιφορές εικόνων και το «ύψωμα των δέντρων», χαρακτηρίζουν αυτή την εβδομάδα.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ:

«Ο Απρίλης με τα λουλούδια και ο Μάης με τα ρόδα».

«Ο Μάης έχει το όνομα και ο Απρίλης τα λουλούδια».

«Ο Απρίλης έχει την δροσιά και ο Μάης τα λουλούδια».

«Αν κάνει ο Μάρτης δυο νερά κι ο Απρίλης άλλο ένα, χαρά σε κείνο το ζευγά που 'χει πολλά σπαρμένα».

«Και τ' Απριλιού τις δεκαχτώ, πέρδικα ψόφησε στ' αβγό».

«Των καλών ναυτών οι γυναίκες, τον Απριλομά χηρεύουν».

«Αν ρίξει Απρίλης τρεις βροχές κι ο Μάης άλλες δύο, να δεις σταφύλια σαν παιδιά και πίτες σαν αλώνια».

«Αλί στα Μαρτοκλάδευτα και τ' Απριλοσκαμένα» [δηλ. Το Μάρτη δεν πρέπει να γίνεται κλάδεμα και τον Απρίλη δεν πρέπει να σκάβουμε τη γη] «Αν βρέξει ο Απρίλης δυο νερά κι ο Μάης άλλο ένα τότε τ' αμπελοχώραφα χαίρονται τα καημένα».

«Αν βρέξει ο Μάρτης δυο νερά κι ο Απρίλης πέντε-δέκα, να ιδείς το κοντοκρίθαρο πώς στρίβει το μουστάκι, να ιδείς και τις αρχόντισσες πώς ψιλοκρισαρίζουν, να ιδείς και την φτωχολογιά πώς ψιλοκοσκινάει».

«Αν κάνει ο Μάρτης τρία νερά κι ο Απρίλης άλλα δύο, να δεις του Μάρτη τα κουκιά, τ' Απρίλη τα σιταράκια, να δεις το γέρο- Κρίθαρο πώς τρέφει τη μουστάκα».

«Απρίλης έχει τα χάνδια κι ο Μάρτης τα δαυλιά».

«Απρίλης φέρνει την δροσιά, φέρνει και τα λουλούδια».

«Απρίλης, Μάης, κοντά ειν' το θέρος».

«Και τ' Απριλιού ταις δεκοχτώ, πέρδικα ψόφησε στ' αυγό» [δηλ. απ' το κρύο] «Ο Απρίλης ο γρίλλης, ο Μάης ο πολυψωμάς». [δηλ. το μήνα Απρίλιο οι γεωργοί έχουν λίγες αγροτικές εργασίες ενώ τον Μάιο έχουν πολλές και χρειάζονται πολλά ψωμιά για τους εργάτες] «Σαν ρίξει ο Μάρτης μια βροχή κι Απρίλης άλλη μία, να δεις κουλούρες στρογγυλές και πίττες σαν αλώνι».

«Τον Απρίλη και το Μάη κατά τόπους τα νερά».

«Του Απρίλη η βροχή, κάθε σταγόνα και φλουρί».

«Του Απρίλη η βροχή, κάθε στάλα και φλουρί».

«Του Μάρτη ξύλα φύλαγε, μην κάψεις τα παλούκια, και τ' Απριλιού τις δεκοχτώ, μην κάψεις τα καρούλια (του αργαλειού)».

«Των καλών ναυτών τα ταίρια τον Απριλομάη χηρεύουν».

«Ως τ' Απριλιού τις δεκαοχτώ να' χεις τα μάτια σου ανοιχτά. Περάσανε οι δεκαοχτώ, άραξε πάνω σ' ένα αυγό» [δηλ. Οι γεωργοί ανησυχούν για τον καιρό μέχρι τις 18 Απριλίου]

Πηγή: users.sch.gr